

שי"ח אהרון

גיליון קס"ה

ויצא

שי"ח ההלכה

שאלה: ראובן תבע מחברו 1000\$, שלטענתו הוא הלווה לו סכום זה בזמנו או שהפקיד אצלו סכום זה כדי שישים בכספת בביתו, וחבירו מכחיש שהוא חייב לו. לראובן לא היה עדים או שטר שמחמתם הוא יוכל להוציא מחברו את הכסף הנ"ל בבי"ד, אולם ע"פ חוקי ערכאות יש בידו הוכחות המספיקות עבורם כדי להוציא את הממון מחברו. לפיכך תבע ראובן את חברו בערכאות מבלי לקבל אישור מב"ד, והוציא בעזרתם מחברו את הכסף שתבע ממנו. כעת, הנתבע ששילם תובע את ראובן בפני ב"ד שיחזיר לו את הכסף, שלטענתו הוא הוציא אותם ממנו במרמה ע"י ערכאות. כמו כן הוא תובע, שראובן ישלם לו את ההוצאות הכספיות שנגרמו לו עקב התביעה בערכאות. אולם ראובן טוען לב"ד שמכיון שהוא בטוח בעובדות שהפקיד את הכסף או שהלווה לו ולפיכך הכסף שנמצא בידו הוא שלו ע"פ דין, אע"פ שאין לו ראיות מוצקות לכך, כלומר, ראיות שיתקבלו ע"פ דין תורה. עם מי הדין?

תשובה: (א) בנידון של השאלה, ראובן חייב להחזיר לחברו את הכסף שקיבל ממנו ע"י ערכאות. כמו כן ראובן חייב לשלם לחברו את כל ההוצאות שנגרמו לו מחמת התביעה. (ב) אם ראובן היה מפקיד אצל חברו חפץ מסוים שיש לו בו סימן מובהק הידוע לכל שהוא שייך לו, אלא שבגלל הכחשת הנתבע שקיבל ממנו פקדון, והוא הוציא חפץ זה מחברו באמצעות ערכאות – רשאי ראובן להחזיק את החפץ אצלו.

כחי ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה.

נראה לבאר את הפס' בדרך דרש:

"ויצא יעקב" - הנשמה יוצאת לאוויר העולם, מ"באר שבע"- הגמ' אומרת, לפני שנשמה יוצאת לאוויר העולם, משביעים אותה -תהי צדיק ואל תהי רשע. אם כן, מדוע כשיוצא לאוויר העולם, חוטא האדם? הלא נשבע. אלא, "וילך חרנה"- כשהאדם מגיע לעולם, רוצה חרות. ואם רוצה האדם להינצל אז צריך "ויפגע במקום"- צריך לשבת באוהלה של תורה ולא מספיק בדרך אגב אלא, "וילך שם"- שישן מתוך עומקה של הלכה. וזה למה "כי בא השמש"- משום שאדם יגיע לזמן שתשקע שמשו, שיצטרך ללכת מהעולם. אלא, שהיצר מפתה. ונתנו חז"ל שלוש שיטות לגבור על היצר: יעסוק בתורה, או יקרא קריאת שמע, או יזכיר לו יום המיתה. וזה שממשך הפס' "ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו וישכב במקום ההוא" "ויקח מאבני המקום" - רמז לתלמידי חכמים שנקראים בוניך, "אל תיקרי בניך אלא בוניך" שזה תלמוד תורה. "וישם מראשותיו" - זה קריאת שמע.

"וישכב במקום" - זה יום המיתה.

כחי יא ויפגע במקום.

ושנה הכתוב ולא כתב ויתפלל ללמדך שקפצה לו הארץ כמו שמפורש בפרק גיד הנשה (חולין צא) (רש"י) נפלא הדבר, כי אך נתן יעקב את דעתו לחזור, וכבר קפצה לו הדרך – אומר המכתב מאליהו - מחשבה טובה אח וכבר שפע של סיעתא דשמיא בעקבותיה. שכך היא הנהגת הבורא עם ברואיו, אם מגלה האדם רק רצון לשוב בתשובה שלימה, והרי הוא בגמרות דעת מוחלטת, אף אם היא מחוסרת מעשה של הוצאתה מהכח אל הפועל, הרי שמיד מסייעין לו מן השמים, אף שלא בדרך הטבע.

"פתחו לי פתח כחודה של מחט", מעט רצון והחלטה, "ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם"

כחי יא ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו.

ברש"י: "התחילו מריבות זו עם זו וכו' מיד עשאן הקב"ה אבן אחת" וכו'. יש לדקדק: אם כבר נעשה נס וכל האבנים נעשו לאבן אחת, מדוע לא נעשה נס יותר גדול שיהפכו לדבר רך שיהיה יותר נוח. אלא מכיון שהנס נעשה על ידי שהאבנים רבו, לא רצה הקב"ה שיהפך לדבר נוח, כדי ללמדנו שממריבה לא יכול לצאת דבר נוח.

כחי יא ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו.

ילקוט שימעוני: "מאבני המזבח"

והרי אבני המזבח קודש הם, ואסורים בהנאה? ואין לומר שלא בנאו אברהם אלא לפי שעה ואח"כ בטלה קדושתו, שהרי הוא מזבח שהקריב בו גם נח? ותירץ המג"א שלכן אמרו חז"ל שנתן

משל ונמשל

פעם שאל אחד את הרה"ק רבי ישראל בעל ה"דברי ישראל" ממודזיץ זיע"א (יומא דהילולא י"ג כסלו) על ענין הנגינה וכוחה. והשיב הרבי שהיא מעוררת לתשובה, ומעלה את נשמתו של אדם, ומקרבת לבם של ישראל לאביהם שבשמים. ותמה השואל: היתכן, מה שלא משיגים על ידי ספרי מוסר וספרי יראים, תעשה ותפעל הנגינה? ענהו הרה"ק ממודזיץ: משל למה הדבר דומה, לבן כפר בעל רחיים שבא לכרך, וראה בחלון חנותו של שען בין שאר השעונים השונים, שעון מקיץ המנגן בנעימה ומעורר את האדם משנתו. נכנס אל החנות על מנת לקנות שעון מעורר זה. שאל אותו השען, מאיזה מקום הוא? והשיב: בן כפר פלוני ובעל רחיים אנכי. אמר לו השען: לשם מה לך שעון שיעורר אותך משנתך? והרי כמה גלגלים ואופנים מרעישים בבית הרחיים שלך, ומשמיעים קול רעש גדול. ואם הם אינם מקיצים ומעוררים אותך, מה יועיל לך שעון קטן זה בנעימה הדקה והעדינה? השיב לו בן הכפר: וודאי אינך מבין בטבעי האדם, כי ידוע שדבר שאדם רגיל בו ומצוי אצלו אין הוא מרגיש את מציאותו. אף אני כן שמרוב הרגל רעש הגלגלים וקולם החזק, אינני מרגיש בהם כלל, ואין בכוחם להקציני משנתי, אבל דווקא הנעימה הדקה של שעון קטן זה, יקציני משנתי.

הנמשל הוא: זהו ענין כח הנגינה, דספרי מוסר וספרי יראים, היות ובני האדם מצויים אצלם ורגילים בהם, לפעמים אינם עושים רושם על האדם. אולם הנגינה חידוש יש בה, ובכוחה לעשות רושם חזק ולעורר בבני אדם הרהורי תשובה להחזירם למוטב.

את האבנים סביב לראשו כדי להגן מן החיות, כי באופן זה נחשב שלא כדרך הנאתן ומותר.

כחיב והנה מלאכי אלוקים עולים ויורדים בו

איתא מהרה"ק ה'חידושי הרי"ם' זי"ע על דברי המדרש 'הנה מלאכי אלוקים עולים ויורדים בו' עולים ויורדים ביעקב, וקודמים בו, וכשראה יעקב שכל מלאכי אלוקים תלויים בו ועומדים בו ובמעשיו, אמר, אילו ידעתי עד כמה אני פועל בהאי עלמא לא ישנתי ז"ל הרי"ם, ואם היה אדם מישראל יודע עד היכן ולאיזה מקום מגיעים מעשיו, כי אז לא היה מבטל שום דבר מהעבודה וממעשים הטובים, והוא על ידי מעשיו יכול להרבות שפע ושמחה בעולמות העליונים.

כחיב והנה מלאכי אלוקים עולים ויורדים בו

אומר הבעל שם טוב: "סולם" יוצא בגימטריא "ממון". והכתוב אומר "והנה סולם מוצב ארצה", דהיינו הממון הוא דבר גשמי וארצי, אבל "וראשו מגיע השמימה", שיכול האדם לעלות על ידי הממון כשתורם ללומדי תורה וכו'. ויכול חלילה לרדת לעמקי השאול על ידי ממונו, כמו שכתוב (קהלת ה, יב): "עושר שמור לבעליו לרעתו", וזהו שאמר: "והנה מלאכי אלוקים" שהם בני האדם, "עולים ויורדים בו", יכולים לעלות על ידי הממון או חלילה לרדת.

כח.טז וייקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה ואנוכי לא ידעתי.

בעל ה"תפארת שלמה" מסביר את הפסוק בדרך זו: "אכן יש ה' במקום הזה" – אם ישנה השראת השכינה במקום הזה, אם המשכתי את הקדושה לעולם הזה, הרי זה רק משום "ואנוכי לא ידעתי" - שלא ידעתי את אנכי כלל וכלל, שלא נתכוונתי לעצמי, כי אם לכבוד ה' יתברך. אכן מי שאינו מתכוון ל"אנכי" שלו, מסוגל להשפיע שפע של קדושה על העולם.

כח.טז וייקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה ואנוכי לא ידעתי.

ידוע שבמרכבה יש ארבע דמויות: אריה, נשר, כרוב ויעקב. ולכן, כשראוהו המלאכים, היו עולים ויורדים לבדוק אם באמת זה אותה הדמות. ודבר זה רמוז שאמר יעקב אכ"ן פרושו - אריה, נשר, כרוב - זה אני יודע שיש. אבל, אנכי שפרושו - אריה, נשר, כרוב, יעקב - שגם אני נמצא, לא ידעתי.

כח.טז וייקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה ואנוכי לא ידעתי.

אכן יש ה' במקום - סופי תבות נשמה. ללמדנו שבכל נשמת אדם יהודי, יש השראת שכינה שמלווה אותו במעשיו.

כח.כב וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך.

לא אמר 'וכל ממון אשר תיתן לי' או 'וכל ריווח', אלא "וכל אשר תיתן לי" ממש. ללמדך - אומר בעל "נתיבות שלום" - שחייב אדם להפריש מעשר לא רק מכספו ורווחיו אלא מכל מה שהוא מתענג בעולמו, מכל קורט של הנאה, הריהו מחויב

להפריש מעשר לה', היינו לקדש את הנאתו ולהעלות ממנה ריח ניחוח לה'...

כ.ט.א וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם.

רש"י: משנתבשר בשורה טובה שהובטח בשמירה נשא ליבו את רגליו ונעשה קל ללכת. כיצד ניתן להסביר את הדבר שכאשר יצא יעקב מבאר שבע והלך חרנה לא נשאוהו רגליו ללכת מהרה, ורק כאשר שמע את הבשורה "וישא יעקב רגליו"? ומסביר זאת החתם סופר על פי ההלכה בשלחן ערוך, שאדם היוצא מבית הכנסת אסור לו לרוץ כדי שלא יראה כתינוק הבורח מבית הספר, אך אם יוצא הוא על מנת לחזור מותר לו ללכת מהר. כשיצא יעקב מבאר שבע לחוץ לארץ, הלך באטיות, מפני שהכיוון של ההליכה היה מן הארץ הקדושה לחוץ לארץ, אך לאחר ששמע את ההבטחה "והשיבותיך אל האדמה הזאת", נשאוהו רגליו ללכת מהר.

כ.ט.א וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם.

אומר הגרי"ד סלובייצ'ק: נראה לפרש לשון הכתוב, כי עד עתה הרי היה לו ליעקב פפיצת הדרך, ולא הלך בכוחות רגליו, ורק עכשיו התחיל ללכת ברגליו בעצמו, וזהו "וישא יעקב רגליו".

כ.ט.ז ויאמר הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה.

רש"י: לפי שראה אותם רובצים כסבור שרוצים לאסוף המקנה הביתה ולא ירעו עוד אמר להם הן עוד היום גדול. אומר ר' יונתן אייבשיץ: נראה לפרש שמה שהוצרך יעקב לומר להם דבר זה. כי אתמול שקעה החמה ב' שעות קודם, כמש"כ רש"י לעיל על הפס' "כי בא השמש", ואולי יחשבו הרועים שיש כאן שינוי בזמני השקיעה והיממה, וגם היום יקרה כן. לכן גילה אזנם ואמר שלא כן הוא, רק שהיה דרך נס ולא יתמיד, והיום "עוד היום גדול".

כ.ט.יא וישק יעקב לרחל וישא קולו ויבך.

מבואר ברש"י שנתעצב שלא הביא עמו כלום, משום שאליפז רדף אחריו ואמר לו, אבי ציווה עלי להורגך. ענה יעקב: קח את ממוני ועני חשוב כמת. ויש להבין, למה לא אמר לו שאסור לרצוח אפי' שהאב מצווה? אלא, שהיו אז שתי ישיבות: ישיבה של שם ועבר וישיבה של עשו. אצל שם ועבר למדו שציווי ה' גדול מעל כל ציווי אחר, אפי' מכיבוד הורים. ואילו, אצל עשו למדו, עשה מה שליבך חפץ העיקר שתכבד הורים.

כ.ט.יג וירץ לקראתו ויחבק לו וינשק לו.

רש"י: חיפש ממון שעליו, לכן חבקהו.

ויש להבין, למה דורשים אותו לגנאי, אולי מתוך אהבתו אותו חבקהו ונישקהו? אלא, שאם נתבונן בסוף הפרשה, כאשר נפרד לבן מיעקב, שם מנשק רק את בניו ובנותיו ויעקב לא "זכה" לנשיקות. מכאן רואים שבעצם אינו אוהב את יעקב אלא, שרצה לחפש עליו יהלומים.

כ.ט.יג ויהי כשמוע לבן את שמע יעקב בן אחותו וירץ לקראתו.

"וירץ לקראתו" – כסבור ממון הוא טעון, שהרי אליעזר עבד אברהם בא לכאן בעשרה גמלים טעונים. "ויחבק" - כשלא ראה עמו כלום, אמר שמא הביא והנס בחיקו. "וינשק לו" – אמר שמא מרגליות הביא בפיו ע"כ דברי רש"י. וזהו שסיים: "ויספר ללבן את כל הדברים האלה" ראשי תיבות "אל תתמה כי לא הבאתי דבר, ברכוש רב יצאתי משם, הלך אליפז לקח הכל".

כ.ט.טו ויאמר לבן ליעקב הכי אחי אתה ועבדתי חנם.

בדרך צחות. יש לפרש שלפני שאמר יעקב לרחל שאם יבוא לבן עליו ברמאות, אזי ידע שאחיו אני ברמאות. השיב לבן ליעקב באותו מטבע "הכי אחי אתה", היינו וכי אתה סבור להיות אחי ברמאות, דע לך שלא יעלה בידך להשתוות עמי ברמאות, אלא עוד תראה ש"ועבדתי חנם" – שאני רמאי יותר ממך.

כ.ט.כב ויאסף לבן את כל אנשי המקום ויעש משתה.

יהודי תלמיד חכם אחד, שהיתה שעתו דחוקה לו, והתכוון לחתונת בתו, בא אצל הרה"ק רבי זלמלה מוואלוז'ין זיע"א, והשיח לפניו דאגתו בקשר להוצאות החתונה. אמר לו הגאון: פעמיים במקרא מצינו תיאור של חתונות, פעם אצל לבן ופעם אצל בועז. לבן, שכספו לא בא לו ביושר, הזמין את כל אנשי המקום ויעש משתה. ואילו בועז שצדיק היה, ויקח עשרה אנשים מזקני העיר, לקיים שבע ברכות

לא.א וישמע יעקב את דברי לבן לאמר לקח יעקב את כל אעשר לאבינו.

בראשית רבה עג,ח: אין כבוד אלא כסף וזהב שנאמר "בוזו כסף בוזו זהב...כבוד מכל כלי חמדה". יש לשאול, והרי מדרש זה נוגד מדרש סותר משנה בפרקי אבות (ו,ג) "אין כבוד אלא תורה שנאמר "כבוד חכמים ינחלו". ויש לומר שתיתב "כבוד" נאמרה כאן בלי אות ו' וכתוב "כבוד", והוא מלשון כבידות, והמדרש בא לרמז לנו שהכסף והזהב מכבידים על האדם ונוטלים ממנו את מנוחתו....

לא.כד ויבא אלוקים אל לבן האמרי בחלם הלילה.

יש לדקדק, מדוע ציווה הקדוש ב"ה הוא ללבן שלא ידבר עם לבן גם טוב, וכמו שאמר "מטוב עד רע"? ויש לומר, שפעמים רבות באים אומות העולם ומדברים עם ישראל בטובות, כדי למושכם אליהם ולטמעם ביניהם, ועל כן ציווה השם ית' שלא לדבר מטוב עד רע, וכמו שאומרים לצרעה: "לא מדובשך ולא מעוקצך"....

לא.כט יש לאל ידי לעשות עמכם רע ואלוהי אביכם אמר אלי אמש לאמרה שמר לך מדבר עם יעקב.

המגיד מדובנא ביאר: כי לבן אמר ליעקב "יש לאל ידי לעשות עמכם רע" שאנכי אוכל לעשות כפי שאבחר, כי הבחירה חופשית, והראיה והעד לזה, כי "אלוקי אביכם אמר אלי הישמר לך מדבר עם יעקב מטוב ועד רע", והנה אנוכי למרות זאת מדבר ואיני סוגר את פי, אם כן, כמו שיש לי יכולת בפני לדבר, כן יש יכולת בידי "לעשות" בפועל, כי הכל תלוי בבחירתו....

מעשה שהיה

הדבר היה לפני שנים רבות, למלך אחד היה שר שהיה רשע גדול וצורך ישראל, וכמו כל שונאי ישראל בכל הדורות, חיפש תמיד תואנות להצר ולהציק ליהודים. בזמן ההוא חי יהודי קדוש שנתפרסם אחר כך בשם רבי אדם בעל שם זיע"א, רבי אדם היה גר בבקתה קטנה סמוך ליער עבות, צדיק גדול וקדוש היה, אך עני מרוד, יומם ולילה הגה בתורה ובעבודת ה', ולעתים קרובות היה נכנס לעמקי היער ולומד שם ברציפות שעות רבות. באחד מטיוליו אלו ביער, הרגיש בין הסלעים, מקום חלול וגדול כמו פתח של מערה, נכנס רבי אדם לתוך המערה, ומצא בו ספר עתיק יומין, החל לדפדף בדפים הישנים של הספר, והנה אור גדול בקע מהם, התיישב רבי אדם על אחד הסלעים, וקרא במשך שעות רבות בספר שהיה מלא רמזי תורה וחכמה אלוקית. שמו של ר' אדם כאיש אלוקים התפרסם, ואנשים רבים נהרו אליו, מרחוק ומקרוב היו באים אליו שיתפלל ויבקש עליהם רחמים מלפני ד', מי על חולה שיתרפא, מי על ברכת בנים, כל מי שצרה לו, וצרות רחמנא ליצולן הרי לא חסרות, היה בא לרבי אדם בעל שם, מתברך, מתרפא ונושע. שמו של ר' אדם הגיע גם לאזניו של אותו השר הצורך, והוא מרוב קנאתו ושנאתו לכל יהודי, גמר אומר לבזות אותו ולהשפילו. מה עשה? יום אחד בא אל המלך, וסיפר לו על יהודי זה שהתפרסם לצדיק וקדוש, נותן ברכות וסגולות ליהודים, וביקש מאת המלך שיזמין את רבי אדם לארמונו, אז יווכח לדעת, שגם הוא אינו אלא ככל היהודים נוכל ושקרן שעובד על האנשים. שלח המלך רץ מיוחד לבקתה שליד היער, והזמין את רבי אדם לארמון המלוכה, ואף סעודה מיוחדת ערך המלך לכבודו, אליו נקראו כל שרי ויועצי המלך, וכל בית המלוכה, למען יראו כולם יהודי זה שאודותיו מתהלכים סיפורים נפלאים ומוזרים. לשעה הקבועה הופיע רבי אדם בעל שם בארמון המלוכה, הוא הפליא את המלך ואת כל המסובים באמרותיו הנבונות וחכמתו העמוקה, הוא גם הסביר להם במתק שפתיו, מדוע לא יוכל לאכול משולחן המלך בהיותו יהודי ובקש את סליחתם. השר הצורך בראותו שתכניתו לא יצאה לפועל, ורבי אדם השאיר רושם חיובי על המלך והנוכחים, חרה אפו וחמתו ביהודי זה ושנאתו וקנאתו בערו בו מאד, וכשהתכונן ר' אדם לעזוב את הארמון ולחזור לביתו, קם השר ואמר: "ובמה יוכל היהודי להביע את רגשי תודתו למלך, על הכבוד הרב הזה שכיבד אותו?" ובטרם השיב רבי אדם בעל השם, המשיך ואמר: "אני חושב שמן הראוי והנכון היה, שהוא יזמין אליו את המלך ופמלייתו לביקור גומלין". השר קיווה שרבי אדם בעל שם העני והאביון יימצא עתה במבוכה, ויאלץ להשיב את פני המלך ריקם, אולם לרוב תימהונו הזמין רבי אדם את המלך, את שריו ואת יועציו, לביקור גומלין ולסעודה ביום שנקבע. רבי אדם בעל שם שב לביתו ולמשנתו, הגה שוב כמקודם בתורה הקדושה, ולא היתה ניכרת אצלו כל הכנה לביקור המלך. בכל יום ויום שלח השר איש סתר משלו, לעמוד מקרוב על הכנותיו של רבי אדם לקראת הסעודה המלכותית, ובכל יום היה חוזר שליח זה ובפיו תשובה אחת: היהודי יושב בבקתה העלובה שלו והוגה בתורה. בקוצר רוח ייחל השר ליום המיועד שעייניו תראינה בנפילתו של היהודי בפח שהוא טמן לו. והיום המיוחל הגיע סוף סוף. מוקדם בבוקר שלח המלך שליח מיוחד להודיע לרבי אדם שבימים זה יבוא המלך ובני לויתו אליו, השליח חזר והודיע למלך כי מצא את רבי אדם בביקתת רעועה יושב ולומד מתוך ספר עתיק, והוא ביקש למסור למלך שהוא מחכה לו ולכל הנלווים אליו לשעה הקבועה, והוא מודה לו מראש על הכבוד הגדול הזה שכיבד אותו המלך. השר הצורך נטה להניע את לב המלך מן הביקור ואמר "היהודי הרי לועג למלך מוטב שלא נלך כלל פן נהיה לבוז" אך

המלך אמר בתוקף שהוא כמלך צריך לשמור הבטחתו שהבטיח לרבי אדם. מה גדולה היתה הפתעת המלך ובני לויתו כאשר הגיעו לקצה היער, הנה במקום בקתה עלובה ורעועה, רואים הם ארמון גדול ומפואר ביותר, מוקף בעצים וגני נוי, בשער הארמון עומדים משרתים ועבדים מוכנים לשרת את האורחים הנעלים וכלי רכבם, המלך וכל פמלייתו השתאו מאד על יופיו של הגן ועל פרחיו הנפלאים, על מזרקות המים שבו, ועל צלילי התזמורת אשר הדיה נשמעו בחשאי מבין העצים. בכניסה לארמון עמד רבי אדם וקידם את פני המלך והנלווים אליו בפנים זוהרות ומחייכות, הוא ליווה את האורחים רמי המעלה אל האולמות המקושטים מרבדים ושטיחים, כלי כסף יקרים ומנורת תקרה עשויות בדולח. התפלאות האורחים רבתה ביותר בהיכנסם לאולם האוכל, הם מצאו את השולחן ערוך לכבודם בכל טוב כיד המלך, גביעים וכוסות יקרי ערך וכו'. המלך והשרים לא ראו מעודם שולחן שיהא ערוך בטוב טעם כזה, הם גם נהנו רבות מהסעודה שהכין רבי אדם עבורם, וביותר התענגו ממתק אמרות החכמה שנאמרו על ידי רבי אדם בעל שם. אולם איש אחד בלבד היה סר וזועף, היה זה כמובן השר הצורך, שנאתו ליהודי והקנאה לו מלאו את כל חדרי לבו והשביתו ממנו כל שמחה, חשוב חשב כי אין זה אלא דמיון שווא וחלום בלהות, בהסבו כך ליד השולחן נפל מבטו על גביע קטן עשוי כולו זהב טהור, מפותח להפליא ומשובץ אבני חן יקרי ערך, חמד השר גביע זה בלבד, וכשראה שאין איש רואה, הוריד את הגביע מעל השולחן והחביאו באחד מכיסיו בגדיו. לאחר הסעודה קם המלך לשוב לבית מלכותו, כל השרים והנלווים אליו עמדו כאיש אחד עם קום המלך, אולם רק אחד נשאר רתוק למקומו במקום מושבו, יושב כמאובן מבוש וחפוי ראש, היה זה לא אחר מאשר השר הצורך והרשע. המלך סקר אותו במבט חד וקרא כנגדו בניזיפה "האכלת כל כך הרבה, או שתית לשכרה עד שאינך יכול לקום ממקומך"? בקושי הצליח השר להוציא מפיו כי לא בו האשמה, וכי הוא צמוד למקום מושבו כאילו תקעו אותו במסמרים, אין זאת כי אם זה שהיהודי ריתק אותו לכיסא על ידי להטי כישופיו, "כיצד הנך מעיז לבזות את אדון הבית אשר כיבד את כולנו בסבר פנים בה יפות?" אמר המלך בגערה, כאן התערב רבי אדם בעל שם ולקח את רשות הדבור: "הוד רוממותו המלך, אולי חמד לו השר ללוות את אחד מכלי השולחן, וכשיחזיר את אשר לקח, יוכל השר לקום ממקומו ולחזור אל ביתו". פני השר חפו והחווירו כסיד, באי רצון בולט ומתוך בושה וכלימה, הוציא את הגביע מן הכיס והעמידו בחזרה על מקומו בשולחן, מבט נוקב מלא בזו נתן המלך בשר הגנב, ובהתעלמות מופגנת ממנו, עזב המלך את הארמון עם בני לויתו, תוך הבעת תודה עמוקה לרבי אדם בעל שם על קבלת האורחים המפוארת שלו.

העלון השבוע מוקדש

לע"נ ראייה אוגט בת מונה ע"ה לע"נ רפאל עמרם
בן סעדה ז"ל. מזל בת רחל ע"ה. יצחק בן רחל
ז"ל אברהם ישעיהו בן שמואל דוד ז"ל אליהו
ישראל בן שמואל דוד ז"ל
לרפואת נעמי בת זיוה. להצלחת אבירם בן
אסתר וב"ב. להצלחת אביחי יעיש בן ציון וב"ב
להארות והערות ולקבלת העלון נא לפנות
למייל SH0813897@GMAIL.COM